

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Komisioni Qendror i Zgjedhjeve
Centralna Izborna Komisija
Central Election Commission

Na osnovu člana 54, 55, 58 i člana 64.2 tačka (a) i (b) člana 128.2 Zakona br. 03/L-073 o opštim izborima, Zakona Br. 03/L-256 o izmenama i dopunama Zakona br.03/l-073 o opštim izborima u Republici Kosovo, 19 i 20 Zakona br. 03/L-072 o lokalnim izborima u Republici Kosovo, Centralna izborna komisija dana 02.07.2013 donosi :

IZBORNO PRAVILO Br. 07/2013
IZBORNI POSMATRAČI

Član 1
Opšte odredbe

- 1.1 Ovo izborno pravilo ima za cilj da reguliše: proceduru za prijavljivanje za akreditovanje, organizacija, posmatrača, medija, kao i obaveze akreditovanih organizacija i njihovih posmatrača.
- 1.2 Za akreditovanje medija i njihovog osoblja odrediće se pojednostavljene procedure u skladu sa članom 5 ovog pravila.

Član 2
Definicije

- 2.1 Izraz “**akreditovan posmatrac**” označava predstavnika potvrđenog politickog subjekta, vladine ili međuvladine organizacije, specijalizovana međunarodna organizacija koja se bavi zaštitom ljudskih prava, stranih država, ili medija, koji je predao zahtev za akreditaciju i odobren je od strane CIK-a u skladu sa zakonom i pravilima CIK-a.
- 2.2 **Potvrđeni politički subjekat(i)** označava politički subjekat, koji je politička partija, koalicija političkih partija, građanska inicijativa ili nezavisni kandidat, koji je potvrđen od Centralne izborne komisije, u skladu sa zakonom i pravilima CIK-a.
- 2.3 **Nevladina organizacija (NVO)** označava registrovanu ne-vladinu organizaciju u skladu sa odredbama zakona na snazi.

- 2.4 Mediji označavaju sve televizijske i radiostanice koje se emituju na teritoriji Kosova i koje su licencirane od strane Nezavisne komisije za medije uključujući, i pisane medije.

Član 3

Akreditovanje organizacija i njihovih posmatrača

- 3.1 Za akreditaciju pojedinaca za izbore u ime neke organizacije za posmatranje, treba da se podnese zahtev u CIK-u (Kancelariji) najkasnije trideset (30) dana pre dana izbora.
- 3.2 Organizacije koje se prijavljuju za akreditovanje za posmatranje izbora treba da u CIK-u (Kancelariji) predaju zahtev najkasnije dvadeset pet dana (25) pre izbornog dana.
- 3.3 Organizacije koje se prijavljuju za akreditovanje posmatranja na dan izbora, moraju da predaju zahtev u CIK-u (Kancelariji) najkasnije dvadeset (20) dana pre izbornog dana.
- 3.4 Organizacije ili pojedinci koji se prijavljuju za akreditovanje treba da popune sledeću dokumentaciju:
- a) obrazac za akreditovanje posmatraca, koji je priložen kao dodatak 1;
 - b) Listu posmatrača u obliku koji je priložen kao dodatak 2 koja sadrži ime, prezime, datum rođenja, adresu, lični broj i kontakt broj telefona za svakog posmatraca u elektronskom formatu i štampanim primerkom potpisanim od strane predstavnika organizacije; i
 - c) Izjavu posmatrača u obliku koji je priložen kao dodatak 3, potpisanu od strane svakog posmatrača u kojoj on ili ona potvrđuje da:
 - i zadovoljava kriterijume pravne podobnosti da bude posmatrač; i
 - ii je voljan da bude posmatrač u ime organizacije; i
 - iii će postupati u skladu sa Kodeksom ponašanja posmatrača.
- 3.5 Kancelarija proverava dokumenata koji su od strane organizacije ili pojedinca u ime organizacije podneti za akreditovanje, u skladu sa članom 1.1 ovog Pravila.
- a) prosleđuje ih CIK-u sa svojom preporukom za akreditovanje najkasnije za četiri (4) dana od dana njihovog podnošenja, ukoliko su dokumenta potpuna i

ispravno potpisana; ili

- b) unutar istog roka vraća dokumentaciju podnosiocu za ispravku, ukoliko konstatuje da je zahtev za akreditovanje nepotpun ili netačan, uz obaveštenje šta treba dopuniti ili ispraviti.
- 3.6 Organizacija ili pojedinac u ime organizacije koji su podneli zahtev za akreditovanje, a čija su dokumenta za akreditovanje vraćena kao nepotpuna ili netacna u skladu sa članom 3.3 ovog Pravila, unosi naznačene ispravke i/ili upotpunjuje prijavu i ponovo je podnosi Kancelariji u roku od tri (3) radna dana od dana dobijanja obaveštenja.
- 3.7 U roku od tri (3) dana od prijema preporuke za akreditovanje od strane Kancelarije, CIK odlučuje da li da :
- a) akredituje organizaciju i potvrdi njenu listu posmatrača ili da akredituje i potvrdi pojedinca u ime organizacije ;ili
 - b) odbije prijavu za akreditovanje i obavesti napismeno organizaciju ili pojedinca u ime organizacije , pružajući objašnjenje u vezi sa svojom odlukom i informišuci podnosioca zahteva o njenom pravu ulaganje žalbe protiv te odluke u Izbornom panelu za žalbe i molbe (IPŽM).
- 3.8 Zahtev treba da bude odobren ili odbačen ne kasnije od deset (10) dana posle podnošenja zahteva i potvrde o kompletnoj i potpunoj dokumentaciji.
- 3.9 Kancelarija obaveštava organizaciju ili pojedica koji se prijavio za akreditovanje u ime organizacije da ju je CIK akreditovala i da je potvrdio njene posmatrače i dostavlja akreditovanoj organizaciji ili pojedincu u ime organizacije pismo o akreditovanju i pojedinačne bedževe za sve njene posmatrače.

Član 4

Obaveze akreditovanih organizacija i njenih posmatrača, ili pojedinca posmatrača u ime organizacije

- 4.1 Svaka akreditovana organizacija ili pojedinac posmatrač u ime organizacije odgovorna je da, nakon prijema pismenog obaveštenja od strane Kancelarije, u roku od tri (3) dana preuzme svoje akreditive i bedževe za svoje posmatrace.
- 4.2 Akreditovana organizacija odgovorna je da raspodeli bedževe svojim posmatračima pojedinačno, nakon provere i potvrde njihovog identiteta. Akreditovana organizacija vodi dosije sa kopijama svake potpisane Izjave posmatrača, imenima i prezimenima i

kontakt podacima svojih posmatrača.

- 4.3 Akreditovana organizacija odgovorna je i treba da osigura da su njeni posmatrači u potpunosti upoznati sa svojim pravima i obavezama kao i sa izbornim procesom.
- 4.4 Akreditovana organizacija odgovorna je za pojedinačno ponašanje svojih posmatrača. Ukoliko akreditovana organizacija utvrdi da je jedan od njenih posmatrača ili pojedinac posmatrač u ime organizacije prekršio Kodeks ponašanja posmatrača, oduzeće mu bedž i dostaviti ga CIK-u, čime će datom licu biti poništeno potvrđivanje u svojstvu posmatrača.
- 4.5 CIK može da poništi akreditovanje posmatrača za posmatranje izbornog procesa ukoliko je isti prekršio zakon na snazi, izborna pravila, administrativna uputstva ili administrativne procedure koje su u vezi sa izbornim procesom.
- 4.6 Uprkos odredbama člana 3.6 (b) ovog Pravila, CIK ili IPŽM, može takođe, svojom inicijativom ili nakon obaveštenja datog od strane Kancelarije ili bilo kog OIK-a, poništiti potvrđivanje bilo kom posmatraču koji ne poštuje Kodeks ponašanja posmatrača ili ometa na bilo koji način izborni proces. U slučaju ponovljenog ili teškog slučaja nedoličnog ponašanja jednog ili nekoliko posmatrača iz iste akreditovane organizacije, CIK ili IPŽM može takođe odlučiti da opozove akreditovanje date akreditovane organizacije, sa istovremenim dejstvom. Ovakva odluka će automatski dovesti do poništavanja potvrđivanja učešća svih potvrđenih posmatrača te akreditovane organizacije.
- 4.7 Akreditovana organizacija ili pojedinac posmatrač u ime organizacije, može uložiti žalbu kod CIK-a ukoliko on/ona nema pristupa svim sastancima ili dokumentima OIK-a. CIK će doneti odluku u vezi sa žalbom unutar 48 časa i preuzeti mere koje smatra neophodnim.
- 4.8 Akreditovana organizacija ili pojedinac posmatrač u ime organizacije može uložiti žalbu kod CIK-a, OIK-a ili Sekretarijata CIK-a ili IPŽM u pogledu bilo kakvih nepravilnosti, kršenja procedura ili incidenata kojima su prisustvovali tokom posmatranja izbornog procesa. Žalbe u IPŽM-u ulažu se na osnovu pravila procedura IPŽM-a. Žalbe koje se podnose CIK-u, OIK-u ili Sekretarijatu CIK-a se trebaju uložiti u roku od (24) Časa. Žalba ovog tipa uključivaće opis činjenica, lokaciju i vreme dešavanja kao i ime i prezime prisutnog posmatrača i njegov/njen broj bedža.

Član 5

Akreditovanje medija

- 5.1 Osoblje pisanih medija ili onih elektronskih (medijskih kuća) koji žele ući u Biračke centre, Biračka mesta ili u Centar za prebrojavanje i rezultate na dan izbora ili u toku

prebrojavanja treba da se akredituju od strane CIK-a.

- 5.2 Medijske kuće treba da obaveste Kancelariju o spisku njihovog osoblja pomenutog u članu 3.4 (b) ovog pravila najkasnije petnaest (15) dana pre izbornog dana.
- 5.3 KRPP obaveštava medijske kuće o roku za prijavljivanje za akreditovanje.
- 5.4 Spisak treba da sadrži sledeće:
- a) naziv medijske kuće
 - b) ime i prezime osobe
 - c) kopiju dokumenta za identifikaciju medijske kuće
- 5.5 Nakon obaveštenja, Kancelarija unutar pet (5) dana treba da izda bedževe za akreditovanje medijskih kuća. Bedž akreditovanja medija validan je zajedno sa dokumentom za identifikaciju medijske kuće.
- 5.6 Nosilac bedža akreditovanih medija imaće pravo:
- a) ulaska u Biračke centre, Biračka mesta i Centar za prebrojavanje i rezultate kao i u druge objekte CIK-a i OIK-a otvorene za javnost i medije. Nosilac bedža smatra se posmtrač
 - b) da napravi reportažu, da snima kamerom i da traži informacije od precedavajućeg Odbora biračkog mesta.
- 5.7 Aktivnost osoblja medijskih kuća ne bi trebalo da ugrozi intergitet izbornog procesa, izbornu tišinu, privatnost i tajnost glasanja.
- 5.8 CIK može automatski da poništi akreditovanje osoblja jedne medijske kuće ukoliko je isti prekršio odredbe izbornog zakona.

Član 6

Prelazne i završne odredbe

- 6.1 Stupanjem na snagu ovog pravila, prestaje da važi Izorno pravilo broj 07/2009 izborni posmtrači sa datumom 25.06.2009.
- 6.2 Sastavni delovi ovog pravila su i dodatci:
- Dodatak-I (Obrazac za akreditovanje posmtrača)
 - Dodatak-II (Lista posmtrača)
 - Dodatak-III (Izjava izbornog posmtrača)

Član 7
Stupanje na snagu

Ovo pravilo stupa na snagu dana 02.07.2013

Predsednik Centralne Izborne Komisije
Valdete Daka

